

7. Schule und Leben. Glossen zu Dr. Curtmanns Preisschrift. *Pädagogische Revue*. 1844, Januar – Juni. Bd. 8, Heft 5. S. 316–341, 395–409.

8. Mager K. Vorwort. *Pädagogische Revue*. 1845, Januar – Juni. Bd. 10, Heft 1. S. III–VI.

9. Mager K. Vorwort. *Die deutsche Volksschule. Zweite Abtheilung der Pädagogischen Revue*. 1845. № 1, Januar. S. 1–3.

УДК 37(09)(460)“1902”

Носовець В. С.

аспірант кафедри педагогіки і методики викладання
історії та суспільних дисциплін

Національний університет “Чернігівський колегіум” імені Т. Г. Шевченка

РУБРИКА “ШКОЛА ЗА КОРДОНОМ” У БАРСЕЛОНСЬКОМУ ЧАСОПИСІ “НАРОДНЕ ПРОСВІТНИЦТВО” (1902 Р.)

Упродовж першої половини 1902 року в Барселоні видавався часопис “Народне просвітництво” (*La Instrucción pública*). Перший номер вийшов друком 10 січня 1902 року, а останній – 25 червня того ж року. Керівником видання був Аугусто Відаль Перера (*Augusto Vidal Perera*), викладач Барселонської нормальної школи. Редактором журналу був Антоніо Бастинос (*Antonio Bastinos*), син засновника найстарішого барселонського педагогічного періодичного видання “Наставник початкового навчання” (*El monitor de la primera enseñanza*). Часопис виходив двічі на місяць (кожного 10-го і 25-го дня) обсягом 16 сторінок.

У кожному номері журналу “Народне просвітництво” вміщувалася рубрика “Школа за кордоном”. У першому номері видання (*La Instrucción pública*, 10 січня 1902 року) в цій рубриці було представлено замітки “Ручна праця в англійських школах”, “Приватні школи у Перу”, “До питання про дитячі сади у США” та інші [1].

У наступному номері барселонського часопису (*La Instrucción pública*, 25 січня 1902 року) у даній рубриці знайшла відображення єдина замітка з назвою “Початкова школа в Австралії”. У публікації порушувалася проблема організації початкової освіти в англійських колоніях на континенті, зокрема зазначалося: “Початкова освіта в Австралії є світською <...>; школа є обов’язковою для дітей віком від 7 до 13 років; закон забороняє працю дітей до 14-річного віку у промисловості та торгівлі” [2, с. 30].

У люневих номерах часопису “Народне просвітництво” у рубриці “Школа за кордоном” повідомлялося про зміст лекції стосовно шкільної гігієни, прочитаної на медичному факультеті Паризького університету доктором М. Пінардом; про уроки малювання в англійських школах; про висновки конгресу в Бордо щодо суспільного виховання; про організацію шкільних їдалень у французькому Рубе; про педагогічний конгрес у Лозанні тощо [3]; [4].

У замітці “Малювання в англійських школах” наголошувалося, що уроки малювання були обов’язковими для учнів, 2–3 години навчання на тиждень відводилося для цих уроків. Тривалий час у школах Англії навчання

малюванню передбачало лише геометричні рисунки або рисунки за шаблонами. Ситуація змінилася з упровадженням нової навчальної програми 1895 року, яка вможливлювала творче малювання учнів [3, с. 45–46].

Весняні номери барселонського видання продовжували знайомити читачів із різними аспектами закордонної освіти. Наприклад, у березневих номерах йшлося про естетичне виховання в австрійських школах, патріотичне виховання в американських освітніх закладах, французьку Лігу просвітництва, а також про початкові школи в австро-угорській Галичині [5]; [6]. Щодо останнього – вказувалося, що з-поміж наявних 4280 початкових шкіл у Галичині 341 заклад не функціонував, переважно через відсутність учителів, а інші 3939 школи відвідувалися 919236 учнями; із цих діючих шкіл – лише 6 % мали чотири класи, 70 % же – мали всього один клас [5, с. 78].

У квітневих номерах рубрика "Школа за кордоном" поповнилася новими замітками про початкову освіту в Японії, школу у французькому Мон-де-Марсан, взаємодію сім'ї і школи, а також про освітні заклади для дорослих у Німеччині (школи вдосконалення Fortbildungsschulen) [7]; [8].

У травневому номері були представлені публікації про нестачу вчительських кадрів у європейських (Німеччина, Велика Британія, Італія) та північноамериканських країнах; про вчительську нормальну школу у Сендаї; про вивчення мов у початкових школах Німеччини і т. п. [9].

У замітці "Нормальна школа в Японії" (La Instrucción pública, 25 травня 1902 року) стверджувалося, що Сендайська учительська школа нараховувала 240 студентів, викладав у ній 31 педагог. Освітній заклад розпоряджався потужною матеріальною базою, мавши у своєму складі ботанічний сад, численні лабораторії, музеї (біологічний, археологічний, мінералогічний, географічний), аудиторію із творами мистецтва, аудиторію для занять музикою з органом та піаніно тощо. При Сендайській нормальній школі функціонувала установа для навчання дітей, котру відвідували півтисячі хлопців та дівчат.

Наприкінці замітки зауважувалося, що іспанським вчительським інституціям варто брати за приклад такі школи, адже у тому стані, в якому перебуває теперішня нормальна школа в Іспанії, "її необхідно рятувати, витягати із занепаду" [9, с. 158].

Два червневі номери часопису "Народне просвітництво" у зазначеній рубриці висвітлювали дані про економічне виховання та курси для дорослих у Німеччині, школи на Сході (зокрема, у Пекіні та Токіо), навчання у Південній Африці тощо [10]; [11].

Список літератури

1. La escuela en el extranjero. *La Instrucción pública*. Barcelona, 10 de Enero de 1902. № 1, año I. P. 13–15.
2. La escuela en el extranjero. La enseñanza primaria en Australia. *La Instrucción pública*. Barcelona, 25 de Enero de 1902. № 2, año I. P. 30–31.
3. La escuela en el extranjero. *La Instrucción pública*. Barcelona, 10 de Febrero de 1902. № 3, año I. P. 45–47.

4. La escuela en el extranjero. *La Instrucción pública*. Barcelona, 25 de Febrero de 1902. № 4, año I. P. 62–63.
5. La escuela en el extranjero. *La Instrucción pública*. Barcelona, 10 de Marzo de 1902. № 5, año I. P. 77–79.
6. La escuela en el extranjero. Enseñanza patriótica. *La Instrucción pública*. Barcelona, 25 de Marzo de 1902. № 6, año I. P. 94–95.
7. La escuela en el extranjero. *La Instrucción pública*. Barcelona, 10 de Abril de 1902. № 7, año I. P. 110–111.
8. La escuela en el extranjero. La correspondencia entre la familia y la Escuela en Alemania. *La Instrucción pública*. Barcelona, 25 de Abril de 1902. № 8, año I. P. 126–127.
9. La escuela en el extranjero. Escasez de maestros en Alemania, Inglaterra, Italia y America. *La Instrucción pública*. Barcelona, 25 de Mayo de 1902. № 10, año I. P. 157–159.
10. La escuela en el extranjero. *La Instrucción pública*. Barcelona, 10 de Junio de 1902. № 11, año I. P. 175.
11. La escuela en el extranjero. *La Instrucción pública*. Barcelona, 25 de Junio de 1902. № 12, año I. P. 188–191.

УДК 377

Бабич А. В.

старший викладач центру спеціальної підготовки
Пенітенціарної академії України

Калгіна І. Д.

старший викладач центру спеціальної підготовки
Пенітенціарної академії України

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ДОРΟΣЛИХ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

В процесі здобування освіти формування позитивної мотивації до навчання відіграє надзвичайно важливу роль. Іноді вагомість мотивації перевищує показники інтелекту у рази. В даній роботі хочемо звернути особливу увагу на особливості формування позитивної мотивації до навчання у дорослих в процесі здобування професійної освіти. Мотивація в професійній освіті дорослих досить специфічна і відрізняється від мотивації до навчання школярів, адже спрямована не лише на отримання професійних знань, а й набуття компетенцій та самореалізацію.

У сучасній психологічній термінології мотивація, як правило подається як спонування, що викликають активність організму і визначають її спрямованість. Усвідомлювані або неусвідомлювані психічні фактори, що спонукають індивіда до здійснення певних дій і визначають їхню спрямованість та цілі [1, с. 264].